

КОНКУРС ЗА ЦЕНТРАЛНАТА ГРАДСКА ЧАСТ НА ГРАД ДОБРИЧ

ЦЯЛОСТНА КОНЦЕПЦИЯ ЗА РАЗВИТИЕ, БЛАГОУСТРОЙСТВО
И ДИЗАЙН НА ЦЕНТРАЛНАТА ГРАДСКА ЧАСТ НА ГРАД
ДОБРИЧ И РАЗРАБОТВАНЕ НА ИДЕЕН ПРОЕКТ ЗА БУЛ. 25-ТИ
СЕПТЕМВРИ, ПЛ. ВЪЗРАЖДАНЕ И ПЛ. СВОБОДА

Когато нашият екип отиде да обходи зоните субект на това проучване, веднага бе посрещнат от част от проблемите. Излизайки на площад „Свобода“ силният вятър събори част от паната, които бяха част от изложба, това преоразмерено пространство беше празно и сцена за преобладаващите силни ветрове в студените месеци. Направи ни впечатление, че навсякъде имаше празни търговски площи; амортизирана настилка; неподдържани зелени площи; липса на единна визия; красивите детайли оставащи незабелязани е хаоса и т.н., но и прекрасните високи дървета по протежението на пешеходната зона.

Основните точки които набелязахме са:

ПРОБЛЕМИ НА СРЕДАТА:	АНАЛИЗ / ИЗТОЧНИК:	РЕШЕНИЯ / ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ:
Липса на човешки мащаб - големите площадни пространства са чувствително преоразмерени, неуютни и твърде ортогонални.	В природата човек никога не върви по права линия. Човешкият мозък подсъзнателно ни предпазва от остри ъгли, предмети на които можем да се нараним и това е причината заоблените и закръглени форми да успокояват и да създават повече усещане за уют. Доказано е също, че хората подсъзнателно отбягват да минават по големи открити пространства.	Редуциране на големите открити пространства. Моделиране на терена и по-меки, флуидни линии на пешеходното движение. Създаване на по-малки и уютни зони за отдых и разходка, както и увеличение на зелените площи.
Лоша достъпност - много от търговските обекти са недостъпни за хора с увреждания. Настилките не са достатъчно гладки и равни.	В годините след 1989 много апартаменти на партерни етажи са преобразувани в търговски обекти. Често това е правено с множество компромиси за достъпността, безопасността и комфорта на посетителя. В много от случаите подобни обекти имат външни стълбища разположени неправомерно върху общинска земя.	Към търговските обекти трябва да се приложи обобщен подход, а не безброй различни индивидуални решения и стъпала върху общинска собственост. На етап Работен проект ще се оползотворят максимално възможностите да се намалят височините за достъп към обектите чрез моделиране на терена.
Липса на утвърден дизайн код - обкъжаващата пешеходеца среда прелива от разнообразие на цветове, стилове, шрифтове и материали, които създават		Предложение за утвърждаване на местен дизайн код за оформление на търговски обекти и заведения, които са в зоната. Избор на цветове, шрифтове,

усещане за хаос и известна липса на идентичност и стил. Големите сгради са частично санирани и остъклявани с несистемни решения		материали и засенчващи устройства, които да могат да се използват. Предложение за решения за климатиците по фасадите сградите в близост.
Проблеми с паркиране, достъпа и местата за сметосъбиране. На повечето места в пресичането на автомобилен и пешеходен трафик имат приоритет автомобилите.	Добрич не е проектиран за такова натоварване от лични автомобили, с което се сблъсква през последните 30 години. Необходимо е развитие на алтернативни методи на придвижване с екологичен и удобен градски транспорт, dropoff зони и комфортно движение за велосипеди и тротинетки.	Предложения за нови паркоместа, dropoff зони за временно спиране в близост до пешеходните пространства адаптирани за хора с увреждания. Дефиниране на подходящи места за сметосъбиране и разделно събиране на отпадъци.
Налице са множество архитектурни паметници и сгради и обекти с прекрасни декоративни елементи и интегрирано изкуство по фасадите, които остават недооценени.	Много сгради и обекти и в двете зони, въпреки че не са регистрирани като паметници имат нужда от освежаване и реставрация.	Предложения за реставрация, освежаване и подходящо фасадно осветление подчертаващо достойнствата на сгради, паметници и други забележителности с интерактивно, многоцветно LED осветление в различни сценарии.
При последните ремонти е използван много бетон под настилките, който създава проблеми с поддръжката на настилките и инфраструктурата под нея	Създаването на много твърди повърхности създава проблеми с отводняването при дъжд. Пропускливите повърхности спомагат за решаването на този проблем. Добрата вентилация/конвекция на дренажния бетон помага настилната да е по-хладна през лятото и по-топла през зимата. Особено проблемни са развитието и ремонтите на подземната инфраструктура	Предлагаме иновативен, устойчив подход, съобразен с бюджета за изпълнение на зоната с настилки от рециклиран дренажен бетон по основните линии на пешеходно движение. По периферните зони към сградите предлагаме клинкерни павета върху еластична основа от различни фракции рециклирани от инертните материали от смлените плочи и клинкер от площада, защото там по-често се налагат промени в подземната инфраструктура и обслужването ѝ.
Въпреки че Добрич е зелен, зелената система може да се оптимизира с оглед на съвременните устойчиви практики. На много места	Огромните площадни пространства спрямо мащаба на града са изложени на силни неблагоприятни	Предложения за увеличение на зелените пространства и едроразмерна растителност. Предложения за повдигане на отделни зони с повече

липсва естествено сянка, а региона е и доста ветровит.	климатични фактори - ветрове и силно слънце.	зеленина, сянка и намаляване на ветровите натоварвания с групи от местни видове, многогодишни, лесни за поддръжка храсти. Предвижданията са нито едно дърво от описаните съществуващи в схемата да не е унищожено и са засадени стотици нови дървета и хиляди храсти.
Шумово и прахово замърсяване от автомобилен трафик	Въпреки, че града не голям паркирането и трафика създават сериозни неудобства и дискомфорт на живущите в близост до главните автомобилни артерии и паркинга зад КООП-четата.	Предлагаме ликвидиране на паркирането в зоната КООП-а и създаването на негово място на зелена зона с малки унифицирани търговски обекти и зона за развитие на коледни базари и други аналогични изложения и мероприятия. Предлагаме в тази зона да се оформи подземен паркинг с 200 паркоместа и да се освободи огромният жилищен блок от постоянното присъствие на автомобилите

Чрез анализиране на зоната и пешеходните потоци стигнахме до извода, че праволинейната структура на съществуващата пешеходна зона е изключително неподходяща. Извеждайки основните оси на движение, достигнахме до по-аморфни форми, продиктувани от естествената функция на човека. Главните алеи са проектирана с ширина между 8 м и 10 м те са предвидени за по-интензивен човекопоток и велосипедно движение. Основните артерии са предвидени да бъдат от дренажен бетон, осигуряващ гладкост и хомогенност на движението.

Аморфната форма на лъкатушещите алеи, преплетени със зелени площи, в план дава алюзията за жив организъм, за естествено зародило се движение, за житен клас полюлян от вятъра.

Зоните към сградите и площадните пространства са предвидени от клинкерни павеа, наредени в структура „рибна кост“ и концентрични кръгове. Избраните цветове са светли и земни. И тук може да се види препратката към златния житен клас – символ на Добруджанския край.

ОСНОВНИ АЛЕИ ОТ ДРЕНАЖЕН БЕТОН

ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Строителният сектор – макар и жизненоважен за живота ни – е допринесъл значително за днешните екологични предизвикателства. В ЕС: над 35% от общите генерирани отпадъци в ЕС идват от строителната индустрия. До 5-12% от общите национални емисии на парникови газове идват от добив на материали, производство на строителни продукти и строителни и ремонтни дейности. Рециклирането на бетон и строителни отпадъци не само отклонява полезните материали от депата, но също така намалява търсенето на нов добив на инертни материали. В съответствие с най-актуалните директиви за екологично мислене и екология, предвиждаме

съществуващата настилка да бъде премахната, но след това рециклирана в новата настилка на зоната.

След раздробяването на положените плочи и подложният бетон, те ще бъдат извозени на място в близост до обекта, но достатъчно далеч да се избегне шумово и прахово замърсяване.

Материалите ще се раздробят до подходяща на размер фракция. Всички материали за добавки са от локални фирми, за да се намали въглеродният отпечатък.

Проведохме разговори с компания, специализирана в тази област, която потвърди, че фракцията от рециклирана настилка ще може да бъде използвана във формулата за дренажен-бетон, който смятаме, че е много подходящ за употреба в градска среда, заради многото си положителни качества:

- **ПОВЪРХНОСТЕН ДРЕНАЖ**

Високият процент на свързани помежду си кухини позволява на настилка да дренира повече от 30 л/кв.м в секунда, като същевременно гарантира високи стойности на устойчивост на натоварване.

- **СИЛА**

За около три дни след полагането си настилка достига нива на якост на натиск, достатъчни да издържат автомобилно движение. Високите нива на якост я правят подходяща за настилки с голям обем на движение.

- **РАЗМРАЗЯВАЩ ЕФЕКТ**

Отворената матрица на настилка позволява непрекъсната циркулация на въздуха, което ускорява процеса на размразяване на снега и леда и по този начин се намалява необходимостта от поддръжка през зимата. Наличието на взаимосвързани кухини позволява на всяка застояла вода да се разширява свободно, докато замръзва и така не се напуква повърхността.

- **НИСКО ТОПЛОПОГЛЪЩАНЕ**

Светлият цвят на материала и високата порьозност на сместа водят до по-ниско топлопоглъщане в сравнение с битумния бетон, като по този начин се гарантират умерени температури за повърхности, които са изложени на слънце. Тези характеристики подобряват по-бързото разсейване на топлината и намаляването на ефекта на топлинния остров.

- **ДРЕНАЖЕН КАПАЦИТЕТ**

Отличен дренажен капацитет прави настилка особено подходяща за приложения в защитени зони, където дъждовната вода трябва да проникне в почвата. Материалът не отделя замърсяващи вещества във водата, докато се оттича, тъй като структурата му действа като филтър. Има по-малка

нужда от събиране на дъждовна вода, като по този начин се намаляват вредните ефекти от потенциални замърсители. В пешеходните зони ще се избегне образуването на локви и заледяването в зимните месеци.

- МИНИМАЛНА ПОДДРЪЖКА

Физическите, механични и естетически характеристики на настилната остават непроменени във времето и не изисква специална поддръжка. В райони, подложени на големи количества прах, дренажен капацитет може да бъде възстановен чрез почистване с вода под високо налягане или чрез използване на улични почистващи машини.

Ниското хидравлично свиване на материала означава липса на фуги, освен по технически причини, свързани с дебелината на геометричната форма на настилната.

- ЕКОЛОГИЧНО СТУДЕНО ПОЛАГАНЕ

Полагането на настилната е щадящо за околната среда, тъй като се извършва „на студено“ без отделяне на изпарения, без риск за безопасността на операторите и със значително спестяване на енергия.

- ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗГОДНО

Полагането е лесно и намалява времето и разходите за извършване на ремонтните работи. По-ниска деформируемост и по-голяма устойчивост на натоварване от повечето стандартни настилки.

- ШУМОПОГЛЪЩАНЕ

Наличието на порьозни слоеве придава на настилната висок самоотводняващ се капацитет, както и звукопоглъщащи свойства при различни нива на шум.

- ДОСТЪПНА СРЕДА

Благодарение на структурата на настилната, сцеплението и гладкостта са гарантирани, което улеснява придвижването на хора със затруднена мобилност.

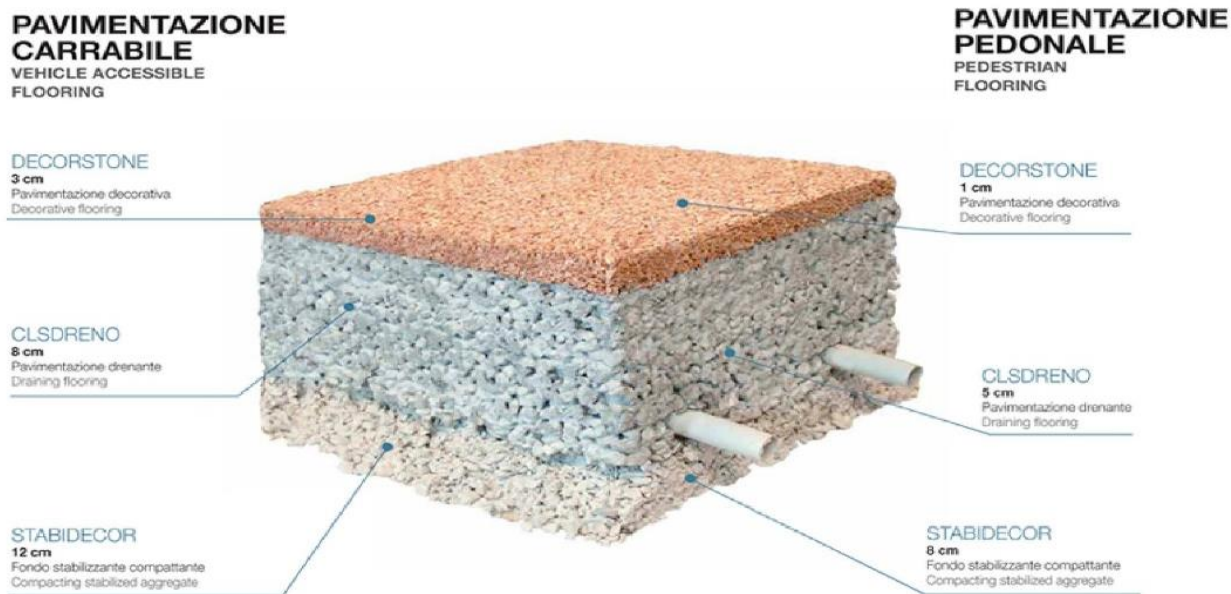
В избора ни на материали сме взели предвид трите основни стълба на устойчивото развитие: икономически растеж, социална отговорност, опазване на околната среда.

Основният фокус са грижата за околната среда, здравето, безопасността, енергийната ефективност и достъпната среда.

Проведохме разговор с ДЕВНЯ ЦИМЕНТ, като най-подходящ и отговарящ на всички критерии доставчик и производител на материали. Разстоянието Добрич – Девня е приблизително 65 км, което значително намалява емисиите, свързани с доставка и логистика. От предприятието се

съгласиха, че би било най-икономически изгодно и устойчиво, фракцията да се подготвя в близост до обекта, за да се намали допълнително въглеродният отпечатък. Мястото за ситуиране на машина предоставена от тях, ще бъде избрано след детайлно обсъждане със специалисти и представители на местната власт, така, че да се избегне шумово и прахово замърсяване на гр. Добрич.

Структура на настилка

АЛЕИТЕ КЪМ СГРАДИТЕ И КРЪГОВИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

Алеите към сградите и кръговите елементи в дизайна на площадните зони са предвидени да бъдат изпълнени от павеа клинкер. Изборът на тази допълваща настилка е да се създаде уютна среда и да се избегне визуалното еднообразие.

Кликерът е много подходящ за употреба в градска среда, заради многото си положителни качества:

- Не избелява и не се изтрива, винаги е с жив, прекрасен цвят;
- Не изисква поддържане. Замърсяванията се изплакват от дъжд;

- Лесни за ремонт и повторно използване. Той може по всяко време да се извади, обърне или да се премести на друго място. Не е постоянно свързан с почвата и има много възможни повърхности за използване;
- Той има 4 пъти по-висока якост от бетонен паваж;
- Траен - висок клас на устойчивост към изтриване – до 40 пъти по-висока от бетонен паваж;
- Благоприятен за околната среда – изпича се само от глина и чист, изплакнат пясък. Няма никакви изкуствени добавки, примеси или оцветители.
- Полага се свободно върху пясъчната основа. Не изисква бетонова настилка отдолу, представлява естествена изолация срещу влага или каквито и да било други условия;
- Има трайни, естествени цветове по цялото сечение – широк спектър от цветове, които могат да се съчетават и да се слагат от тях различни композиции, също така и по дъги и окръжности;
- Добре се съчетава с камък, дърво и други елементи от градския интериор;
- Отлично се държи на всеки климат и през всеки сезон;
- Подходящ за зони с исторически характер;
- Природосъобразни, локално произведен с малък въглероден отпечатък, изработени от възобновяема речна глина;
- Текстурата осигурява добро сцепление и лесно придвижване;

Maestranza

Blanc

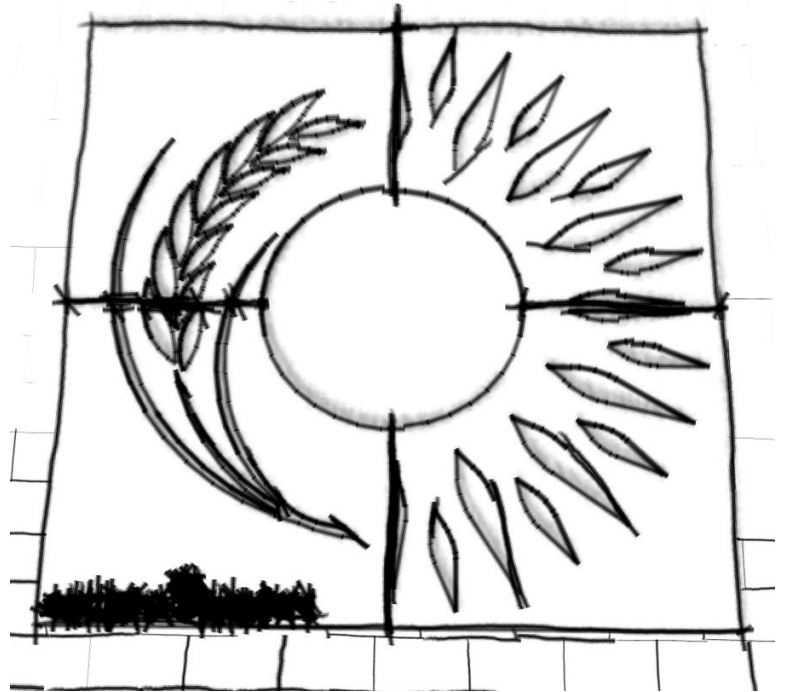
Цветовото решение, което сме избрали за настилките е продиктувано от самата среда, тоновете са светли и не натрапчиви, подчертават съществуващите дадености на зоната и не се конкурират с тях. Хидро бетоновата основна алея ще е в меланжирано сив цвят, комбинация от използваните

рециклирани материали. Кленкеровите павета са бели и светло жълти, цветовете не поглъщащи топлина през горещите летни месеци.

ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ГРАДСКИЯ ИНТЕРИОР

Елементите на градския интериор, които сме избрали са с изчистени линии и се съчетават добре с всички стилове налични в зоната от класически, модернизъм, брутализъм и съвременен. Всички избрани елементи са от български производители, за да се намалят емисиите на проекта.

Защитните решетки за дърветата са направени специално за проект и съчетават символите на Добруджа – житото и слънцето. Формите са стилизирани, за да се намали сложността на изпълнение, което е и икономически по-правилно решение.

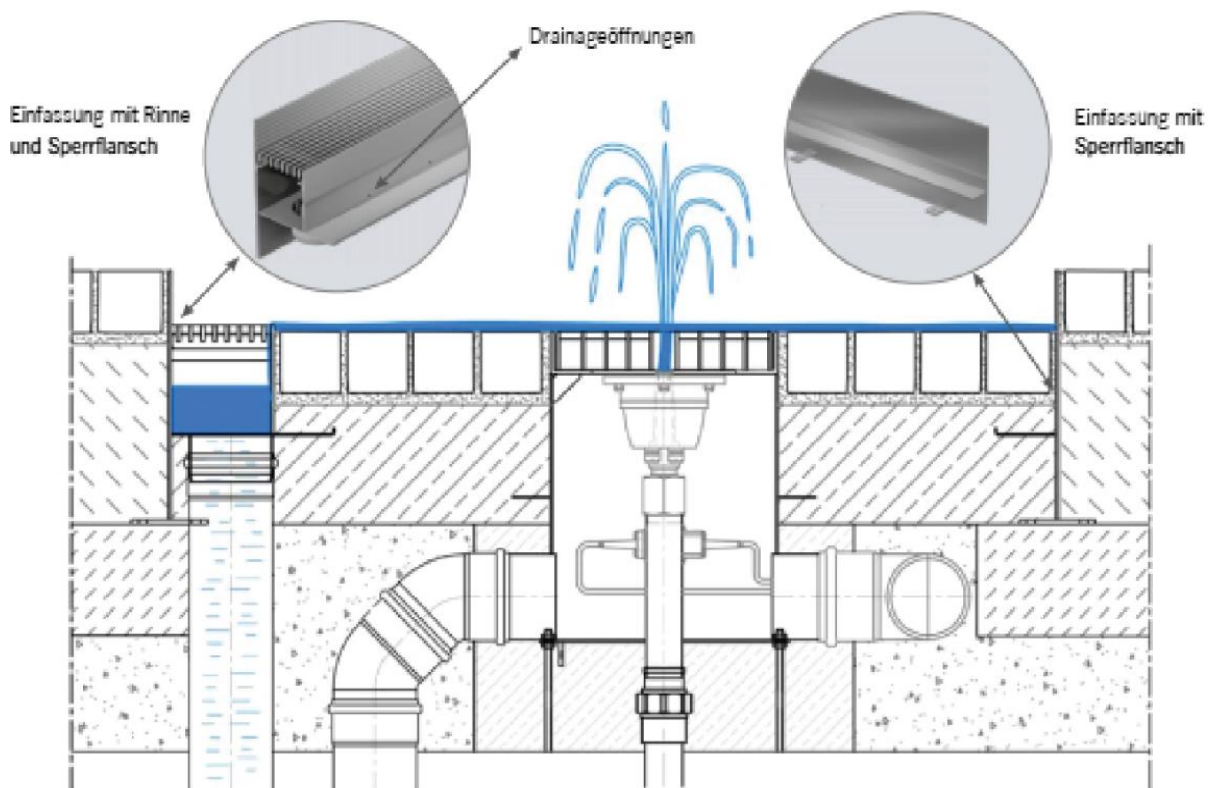
Основните критерии за избор са:

- устойчивост на атмосферни влияния;
- съчетават функционалност и естетика;
- изискват ниска поддръжка.

ИЗГРАЖДАНЕ НА ВОДНИ ЕЛЕМЕНТИ

В проекта сме предвидили изграждането на фонтани и чешми, защото наличието на вода повишава качеството на проектираното пространство, както от естетическа и емоционална гледна точка, така и повлиява позитивно на микроклимата на средата. Всъщност наличието на вода помага за смекчаване, освежаване и овлажняване на околната среда и подобрява условията.

КОЛИЧЕСТВЕНА СМЕТКА

№	Наименование	Един. м-ка	Коли- чество	Обща цена (лева)
1	2	3	4	5
1	Изкопни и земни работи	бр	1,00	1 498 500,00
2	Настилки от паве	м2	24 690,00	1 850 000,00
3	Настилка дренажен бетон	м2	7 245,00	601 250,00
4	Настилка вело алеи	м2	1 875,00	231 250,00
5	Бетонови изделия бордюри, каменни ивици	бр	1,00	786 250,00
6	Изграждане на подземна инфраструктура Част Електро, Вик	бр	1,00	1 063 750,00
7	Вик отводняване	бр	1,00	647 500,00
8	Зелени тревни площи	м2	12 750,00	1 110 000,00
9	Озеленяване висока и ниска растителност	бр	1,00	740 000,00
10	Парково обзавеждане, пейки, кошчета, капаци за дървета	бр	1,00	730 750,00
11	Паркови/улични осветителни тела	бр	1,00	462 500,00
12	Подземен паркинг за 200 автомобили	бр	1,00	1 017 500,00
	Общо за строителство ЗОНА "Б" в лв. без ДДС:			9 240 750,00